

METODIKA PRO LEKTORY

Tato příručka je určena pro moderátory hry Peníze navíc.

Hra Peníze navíc je zaměřena především na vzdělávání v oblasti osobních financí a pochopení souvislostí v této oblasti. Jelikož jde o oblast poměrně širokou a hra samotná je určena především pro „nováčky“ v tomto oboru, je vhodné doplnit průběh hry o jednoduchý výklad základních oblastí, kterých se osobní finance dotýkají.

Aby byl efekt co největší, je vhodné připravit ve hře „krizové situace“ (například velké výkyvy na trzích s cennými papíry, rizikové události apod.) a nechat hráče, aby viděli dopad jejich finančních rozhodnutí na situaci svěřené rodiny. Následně je vhodné doplnit základní výklad dané problematiky a ukázat si, co který hráč udělal dobře, a co naopak zanedbal.

PŘÍPRAVA HRY

Aby vše správně fungovalo, je třeba provést základní přípravu. Ta se bude týkat balíčku karet událostí a balíčku karet vývoje trhů.

UDÁLOSTI

Budeme hrát variantu, při které se otáčí vždy jedna karta události za kolo, která vždy platí pro všechny hráče. Balíček karet událostí nebudeme míchat, ale připravíme si jej následovně:

Vrchní kartou balíčku bude karta s číslem 47, za ní budou následovat 4, 21, 50, 25, 27, 35, 52, 61, 78, a to přesně v tomto pořadí. Tím nastavíme krizové okamžiky v životě rodiny, na kterých chceme ukázat, jaký dopad může mít správné nebo naopak nesprávné využití finančních prostředků v těchto situacích.

VÝVOJ TRHŮ

Vývoj trhů opět neponecháme náhodě. Balíček karet nastavíme tak, aby vytvářel situace, které v reálném životě mohou nastat, a mohou mít na naše finance zásadní dopad. Také si samozřejmě řekneme, jak těmto rizikům předcházet nebo je alespoň co nejvíce omezit.

Balíček nastavíme tak, aby za sebou karty následovaly v tomto pořadí (od shora, tedy od první otočené): 24, 16, 25, 8, 4, 5, 9, 11, 1, 3.

OSOBNÍ FINANCE A MATEMATIKA

Osobní finance jsou úzce spjaty s matematikou. Nemusíte se ale děsit, pro pochopení základních souvislostí si postačíme s procentuálním počtem a složeným úročením. Také si ještě povíme něco o inflaci.

PROCENTA

1 procento (1%) je 1 setina z celku. Pokud tedy celek vydělíme 100, získáme 1%. $100\% = \text{jeden celek}$

Příklad:

Celek = 500

$1\% = 500 / 100 = 5$

Pokud tedy potřebujeme vědět, kolik je 20% z 500, postupujeme následovně:

1) $1\% = 500 / 100 = 5$

2) $20\% = 1\% * 20 = 5 * 20 = 100$

Výpočet můžeme také zkrátit následovně:

20% = dvacet setin z celku (tedy 0,20 z celku), tedy 20% z 500 = 0,20 * 500 = 100

JEDNODUCHÉ A SLOŽENÉ ÚROČENÍ

Úrok = částka, o kterou je navýšen základ. Zpravidla bývá vyjádřen v procentech.

Úroková sazba = sazba úroku v procentech ze základu

Příklad:

Základ = 100

Úroková sazba = 20%

Úrok = 100 * 20% = 100 * 0,20 = 20

Úročení – počítáme, jaký je úrok ze základu za určitý počet cyklů úročení (zpravidla časových období) při dané úrokové sazbě.

Základ = 1000

Úroková sazba = 25%

Počet cyklů úročení = 3 (například let)

Zajímá nás tedy, jak se zvýší základ 1000 za tři roky při úrokové sazbě 25% ročně.

Jednoduché úročení – úrok je počítán vždy z původního základu

1. rok = 1000 + (25% * 1000) = 1250

2. rok = 1000 + (25% * 1000) + (25% * 1000) = 1500

3. rok = 1000 + (25% * 1000) + (25% * 1000) + (25% * 1000) = 1750

Zkráceně tedy můžeme jednoduché úročení zapsat následovně:

$$D = j + (n * i * j) = j * (1 + i * n)$$

D = hodnota na konci období

j = hodnota na začátku období

n = počet období

i = úroková sazba

$$D = 1000 + (3 * 25\% * 1000) = 1000 + (3 * 250) = 1000 + 750 = 1750$$

Složené úročení – úrok je počítán vždy z nového základu

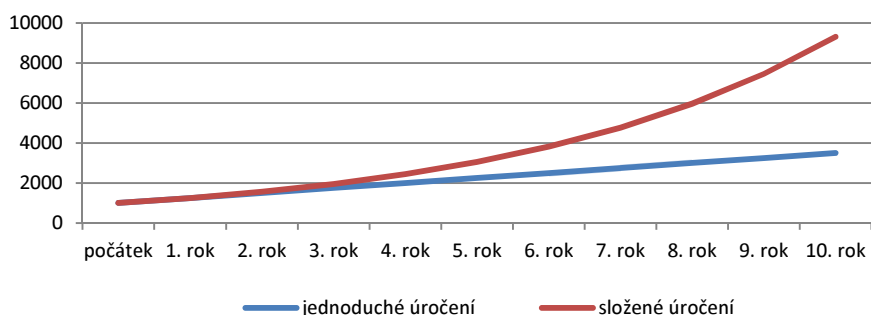
1. rok = 1000 + (25% * 1000) = 1250

2. rok = 1250 + (25% * 1250) = 1562,5

3. rok = 1562,5 + (25% * 1562,5) = 1953,125

$$D = j * (1 + i)^n$$

Porovnání

Základem matematiky osobních financí je složené úročení.

.....